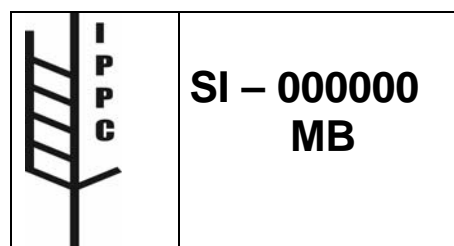
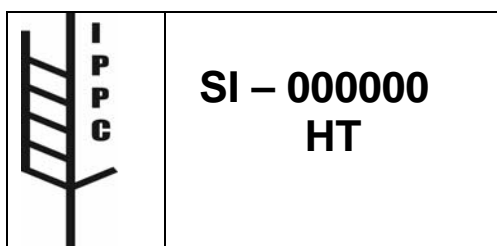

Navodilo 327-01-60/2005, Priloga 1: Mednarodni standard ISPM-15

Mednarodni standard za fitosanitarne ukrepe - ISPM 15 določa harmonizirane ukrepe zdravstvenega varstva rastlin ob najmanjšem možnem poseganju v mednarodno trgovino. Kroženje lesenega pakirnega materiala v mednarodni trgovini, izdelanega iz surovega, neobdelanega lesa, predstavlja enega največjih tveganj za vnos in širjenje škodljivih organizmov, ki prizadenejo gozdove in lesne proizvode. Sprejet je bil v okviru konvencije o varstvu rastlin (IPPC) marca 2002 ter dopolnjen glede uporabe logotipa aprila 2003.

Ker lesen pakirni material kroži z mednarodnim transportom in je težko prepoznati njegov izvor, standard določa ukrepe, ki jih izvede država izvoznica in s tem zaščiti državo uvoznico, kar omogoča nemoten pretok blaga ob uvozu. Države, podpisnice konvencije IPPC, tako uvajajo sistem registracije podjetij in obratov, ki lesen pakirni material izdelujejo, z njim rokujejo, ga popravljajo ali uporabljajo za izvoz različnega blaga. Tisti, ki izpolnjujejo tehnične pogoje za toplotno obdelavo lesa ali zaplinjaje z metil bromidom, dobijo dovoljenje za označevanje lesenega pakirnega materiala z določenim znakom (slika):

SI	ISO koda države (Slovenija)
000000	Registrska številka (6-mestna), ki jo dodeli Fitosanitarna uprava RS obratu, ki se ukvarja z izdelavo, popravilom, dodelavo ali obdelavo lesenega pakirnega materiala.
Kode za obdelavo:	
HT	Toplotno obdelano (Heat-treatment)
MB	Zaplinjeno z metil-bromidom (methyl-bromide)
DB*	Obeljeno (Debarking)
KD*	Posušeno v peči (Kiln-drying)

* oznaka se uporabi samo v primeru obeljenega ali sušenega lesa poleg oznake HT ali MB

- Opozoriti velja, da ISPM 15 obravnava zgolj lesen pakirni material in znaka ni mogoče uporabljati za žagan obdelan les.
- Prizadevati si je potrebno, da se uporaba metil bromida zmanjša, čeprav za karantensko-sanitarne potrebe v Montrealskem protokolu ni omejitev njegove rabe. EU je edina podpisnica Montrealskega protokola, ki z EU uredbo omejuje uporabo metilbromida na manj kot 607 ODP ton na leto (količina ni bila povečana ob vstopu 10 novih članic EU); redna poročila o rabi MB!
- Star lesen pakirni material, ki ni bil nikoli toplotno ali MB obdelan, predstavlja tveganje za širjenje gozdnih škodljivih organizmov, ki lahko v njem preživijo več let v dormantnem stadiju. Zato je potrebno v notranjosti zaloge poiskati in jih ali obdelati ali uničiti.
- V standardu so navedeni tudi drugi, še neodobreni postopki obdelave, kot so zaplinjevanje s fosfinom, sulfil-fluoridom in karbonil-sulfidom, impregnacija s kemičnim stiskanjem – CPI, obsevanje z gama žarki, X-žarki, mikrovalovi, infrardečo svetlobo... Ustreznost oziroma učinkovitost teh postopkov se še preučuje.